

la Rambla de Catalunya i després, trasllat definitiu, al passeig de Gràcia. Però, per als qui no vam ser a les primeres fires, aquesta exposició ens mostra prou varietat de documents perquè la nostra imaginació actui. En primer lloc tenim la col·lecció completa de cartells del certamen. La temàtica, els colors, la grandària, el nom dels artistes que els han realitzat no ens han de deixar indiferents. Si ens hi fixem, veurem sense dificultat com anaven, com van, canviant els temps. Com la foscor dels anys dels congressos eucarístics es va il·luminant a poc a poc fins que aquests cartells són veritables anunciadors dels canvis que es produiran. També presentem una col·lecció de fotografies en què podem recordar què es venia, com es vestia i fins i tot com es reia, de vegades forçadament, davant l'autoritat no democràtica.

Aquesta exposició ens ensenya una història llarga, segurament el certamen de més llarga història dels que encara se celebren a la nostra ciutat. De vegades aquestes repeticions ens ensopeixen, i no hauria de ser així perquè un aniversari ha de ser sempre una festa i més quan els anys ja són uns quants. Aquesta exposició ens ensenya com érem i com ja no som, i en aquest canvi els llibres que hem anat comprant a la Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern hi han tingut un paper insubstituïble. Esperem que aquesta fira es pugui celebrar, almenys, cent anys més.

Enric Granell

60a Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern del 16 de setembre al 2 d'octubre de 2011

60 anys de la Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern

Passeig de Gràcia, 1983

Passeig de Gràcia, 1994

Aquest any la Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern fa seixanta anys. Tres generacions de barcelonins hauran descobert en aquest temps el plaer de perdre's entre centenars de milers de volums tot esperant que n'hi hagi algun que entoni aquell cant captivador que desperta l'irreprimible desig d'aconseguir-lo. Els compradors, els passejants, són molt variats, igual que els llibres. Hi ha col·leccionistes de Bíblies i de Quixots que any rere any recorren les parades de la fira a la recerca d'aquella rara edició il·lustrada, amb enquadernació acurada, que van veure només un instant en els anys de la seva joventut.

La majoria d'ells mai no han llegit el llibre pel qual es deixen i si algun dia ho fessin deixarien de perseguir-lo. Hi ha buscadors de llibres inexistents que repeteixen parada rere parada el títol d'algun llibre que cap escriptor no ha escrit mai. Hi ha col·leccionistes de llibres publicats l'any en què van néixer ells, les seves

mares o uns amors que no els van fer cas. Amb això persegueixen aquest temps que es va resistir a fer-los feliços. Hi ha fins i tot col·leccionistes de col·leccions. També hi ha estudiosos, estudiants i compradors compulsius de llibres que es barregen amb els indecisos, que miren i remiren exemplars, els maregen i els abandonen a una sort futura. Els llibreters, a qui els anys han fet savis i pietosos, els coneixen tots i mai no intenten dissuadir-los de les seves quimeres. Ells saben que un llibre és sempre un llibre i que la paraula que pugui desvelar qui el persegueix calmarà una set que és gairebé infinita.

Deia Borges, a qui vaig veure fa anys al passeig de Gràcia –localització de la fira des de fa tants anys–, que es podia imaginar un món sense arbres ni ocells, però que li era impossible imaginar-se un món sense llibres. Sens dubte, Borges devia pensar en Barcelona. Qui pot pensar en la nostra ciutat sense pensar en les nostres llibreries de vell i en els nostres llibreters?

Seixanta anys són molts anys. Però també són pocs. Estic segur que molts dels visitants de la primera fira, el 1952, seran visitants de l'actual, de la mateixa manera que ho van ser de les anteriors i ho seran de les futures. Aquests visitants, acompanyats la primera vegada pels pares, pels germans, pels avis, per amics o fins i tot per enemics, no han pogut deixar de visitar la fira any rere any. Ells més que ningú podrien explicar-nos com van ser les primeres edicions celebrades en unes primitives carpes de fusta i lona.

Encara eren els anys cinquanta. Més tard, tot i que encara davant la Universitat, aquest cobert es va transformar, en els anys del "desarrollismo", en una estructura de mecanotub i uralita, una mena d'imitació de temple clàssic del saber convertit en mercat de llibres. Ells van ser els qui es van estranyar, ja en els anys setanta, dels successius trasllats. Primer a

